

במה טיפים ממני אליכן בנושא מערכי שיעור בתחילת השנה

כשאני נכנסת לגן בתחילת השנה, חלק מהקבוצות חדשות, חלקן קבוצות שמוכרות לי מהשנה הקודמת וחלקן קבוצות מעורבות. **את השיעורים הראשונים אני מקדישה ליצירת הקשר הראשוני עם הילדים והילדות.** אני פותחת בדקלומים קצרים ומחורזים, שמניסיוני, מיד תופסים את הילדים. רק לאחר מכן אני מציגה את עצמי ואת הגיטרה.

אני משקיעה מאמץ מרוכז בלמידת השמות החדשים:

בכל מפגש אני עורכת רשימת שמות לפי סדר הישיבה. אם קמים – זה יהיה רק בסוף, כדי שברוב המפגש ישבו הילדים בהתאם לרשימה (כשקמים לא תמיד חוזרים לאותם המקומות). תוך כדי הנחיית המפגש אני עוברת בין הרשימה ובין הילדים ועורכת עם עצמי תהליך של התאמת השמות לפרצופים ומאמץ מתמשך להטמיע אותם אצלי בזיכרון (ראו פירוט בשיעור על שיר ההיכרות "נשיר לכבודכם" בהמשך הקורס).

לפני הכניסה לגן בכל מפגש אני מעיינת ברשימת השמות כדי להתחיל את השיעור עם מאגר השמות הרלוונטי בראשי.

במפגשים הראשונים אני ממעטת לחלק אביזרים או כלים:

בתחילת השנה נוצרים הרגלים של ארגון ושל התנהגות, יחד עם בסיס לשפה משותפת של רפרטואר שירים, דקלומים ומוזיקה. הדגש הוא על האינטראקציה ועל ההיכרות, על בניית תשתית ליחסי אמון וביטחון ועל יצירת "חוזה" של משחק משותף.

אני נמנעת במודע מיצירת התניה שלפיה אני מוכרחה לחלק משהו בכל שיעור – ושאם אני לא מחלקת, משהו חסר. הדבר הכי חשוב שאני מביאה איתי לגן הוא את עצמי, את המוזיקה ואת שלל המשחקים שאנו עורכים בקול ובתנועה.

אתחיל לחלק חומרים רק מאוחר יותר – לאחר שהקשר וההרגלים התבססו, כשהילדים רכשו רפרטואר מינימלי של שירים, דקלומים ומוזיקה, וכשהם שולטים בתנועות שעליהן מושתתת פעילות עם כלי הקשה ואביזרים. גם בשלב זה אני לא מחלקת אביזרים וכלי נגינה בכל מפגש, אלא רק כשמצטברים חומרים מתאימים. כך הפעילות עם הכלי או האביזר הופכת משמעותית ותורמת מבחינה מוזיקלית, תנועתית והתפתחותית. **ההיכרות המקדימה עם התבניות הריטמיות המתאימות להקשה מאפשרת יתר דיוק והתאמה למוזיקה, וכך הצלילים שמוסיפים, מקשטים ולא מרעישים.**

השיעורים שלי נעים בין 30 דקות ל-45 דקות, ולא בכל הגנים אני מספיקה את כל מה שתכננתי במערך השיעור. זוהי תוכנית שאני חורגת ממנה בהתאם לצרכים ול"כאן ועכשיו" שאני מוצאת בכל גן. **חשוב להישאר עם ראש פתוח ולהגיש מפגש מותאם לקבוצה – גם אם פירושו חריגה מהתוכנית.**

לחיצוק החוויה והמעורבות של הילדים – ישנו קשר בין כל החומרים: קשר של חוט עלילה וסיפור:
גם אם אין קשר תוכני בין החומרים (למשל, גמדים ועלי שלכת) – אני יוצרת קשר כזה באמצעות סיפור קטן (למשל, גמדים שבדרך לגן פוגשים גן שמגרף עלי שלכת). כך הדמיון מתעורר, והילדים חווים את החוויות הללו כאילו קרו להם עצמם. הדמויות הדמיוניות הופכות משמעותיות ומלוות את הילדים ממפגש למפגש. באופן זה, **החומרים אינם תלויים זה מזה או מוגשים כאוסף מקרי של פרטים – אלא נוצרים ביניהם חיבורים שמקלים על הקליטה ועל הזיכרון. הילדים מעבדים אותם במוחם כמחזורת, ולא כאוסף חרוזים שמתפזרים.**

איני מקפידה על שיר שלום קבוע בפתיחה ובסיום:
שירי השלום שלי מתחלפים, ולעיתים אני אף מוותרת עליהם. לפעמים אסיים מפגש במרחב – ואז חזרה לישיבה רק כדי לשיר שלום עשויה להיות מאולצת ומנוגדת לאנרגיה של הילדים באותו רגע. לעיתים אבחר דווקא כן לחזור לישיבה ולתרגל איסוף וחזרה אל הרוגע.

תחושת ההיכרות והביטחון מושגת באמצעות החזרתיות בהגשת החומרים, בזכות האיזון בין החדש והמוכר וכמובן הודות לאינטראקציה ולקשר, שאותם אני מקפידה לטפח ולשמר. גם אם לא שרתי שלום בפתיחה – קשר העין שאני יוצרת עם הילדים (קשר עין סורק שפוגש את המבטים של כולם) מאפשר את ההתייחסות האישית.

שנה טובה, יצירתית ומהנה, וכמובן בהצלחה!

אילאיל